

Un mes de presó per «intuïcions» i decisions judicials poc «serioses»

Les audiències de Barcelona i Girona desmunten les ordres d'ingrés a presó i qüestionen el criteri i els arguments dels jutjats d'instrucció en les protestes per la sentència

Els jutjats han aplicat presó provisional a investigats per desordres públics | Martí Urgell

La sentència del procés, que es va fer pública el 14 d'octubre, va ser l'origen d'una onada de protestes i aldarulls en diversos punts de Catalunya. Les barricades i la violència policial van ser una constant durant les nits posteriors al veredict del Tribunal Suprem i el resultat va ser més d'una vintena d'empresonats, diversos ferits i ulls buidats per l'ús de material antidisturbis. (<https://www.naciodigital.cat/noticia/189339/almenys/46/detinguts/aldarulls/aquest/dimecres/catalunya>) Amb el pas de les setmanes, les protestes s'han calmat i alguns dels empresonats han sortit en llibertat, tot i que encara queden 16 persones entre reixes.

En diversos casos, les resolucions que ordenaven l'ingrés a presó preventiva, dictades per jutjats d'instrucció, han quedat severament desacreditades per les instàncies superiors que han vist els casos. Són els casos del David Solé, del Robert Llach i del Pau. En aquests tres casos, els jutges d'instrucció queden desacreditats per les audiències de Barcelona i de Girona, que critiquen que les decisions ens basin en "intuïcions" més que no pas en "dades objectives i serioses", com es pot comprovar en les interlocutòries a les quals ha tingut accés **NacióDigital**.

En el cas del David, de Barcelona, va entrar a la presó el 16 d'octubre, (<https://www.naciodigital.cat/noticia/189781/directora/centre/iridia/detencio/david/sole/va/ser/arbitr>)

aria) dos dies després de la sentència. Se l'acusa d'un delictes de desordres públics, atemptat i danys, i s'argumenta la presó per un suposat risc de reiteració delictiva i de fuga, tal com s'explica en la interlocutòria d'ingrés a presó. Pel que fa a la reiteració, la jutge argumenta que "no podem obviar la circumstància més que probable que el detingut reiteri els actes mencionats per la més que previsible possibilitat que es repeteixin les accions descrites anteriorment". Sobre el risc de fuga, la jutge diu que "cal mencionar el risc que el detingut eludeixi l'acció de la justícia, circumstància que no és en absolut descartable ni tan sols temporalment, per molt que visqui a Barcelona".

L'Audiència de Barcelona considera que el risc de reiteració delictiva que argumenta el jutjat d'instrucció es basa en "intuïcions" més que no pas en circumstàncies objectives

L'ordre de presó va ser recorreguda i el recurs va ser rebutjat per la mateixa jutge, argumentant que no havia canviat res des del moment que s'havia dictat l'ordre de presó. La defensa va presentar un recurs d'apel·lació a l'Audiència de Barcelona, que en una resolució molt dura contra la jutge d'instrucció descarta mantenir en presó preventiva l'acusat. "No considerem que hi hagi motius per apreciar risc de reiteració delictiva tal i com apareix descrit, que sembla més provenir d'un intuïció que de veritables circumstàncies objectives", sosté el jutge. Rebutja també el risc de fuga, i diu que l'acusat té un "sobrat" arrelament al territori i que les proves en aquest sentit són "aclaparadores". En David va sortir de la presó el 14 de novembre, pràcticament un mes després d'haver-hi entrat.

V?deo: <https://www.youtube.com/watch?v=62yRRS7epuk>

La presó preventiva requereix "dades objectives i serioses"

Pel que fa al Robert, de Girona, se'n va ordenar l'ingrés a presó el 19 d'octubre. (<https://www.naciodigital.cat/noticia/190981/lilibertat/dels/joves/empresonats/protestes/girona/contra/sentencia>) El jutjat d'instrucció número 2 de Girona l'acusa d'atemptat agreujat i d'un delictes de desordres públics i sosté la presó provisional en el risc de fuga i de reiteració delictiva. Al seu torn, l'Audiència desmunta el relat del jutge d'instrucció i nega que la presó provisional sigui una eina "imprescindible" en aquest cas concret. Pel que fa al risc de fuga, el jutge sosté que, si bé l'acusat no té un "arrelament ple", cal tenir en compte la seva "curta edat [té 20 anys] i la possibilitat d'adoptar mesures cautelars de menor gravetat per neutralitzar el risc de fuga".

Segons l'Audiència de Girona, el fet d'estar encausat és un "element dissuasori" per no repetir les mateixes conductes

Sobre el risc de reiteració delictiva, el jutge recorda que és una "previsió de futur" que ha de basar-se en la constatació d'unes "dades objectives i serioses" que permetin "inferir de manera raonable" que, en cas que l'acusat fos posat en llibertat, tornaria a cometre la suposada activitat delictiva. "En el cas del recurrent, no considerem un risc de reiteració delictiva com a fonament de la presó provisional", destaca l'Audiència. En aquest sentit, el jutge recorda que "no consta" que

Llach participés en altres fets violents i sosté que "és lògic pensar" que el fet d'estar encausat pot ser un "element dissuasori" de repetir les mateixes conductes. El Robert va sortir de la presó el 13 de novembre, 25 dies després d'haver-hi entrat.

Una reiteració delictiva que no se sustenta

En el cas del Pau, un jove de Llagostera, va ingressar a presó el 20 d'octubre i l'esquema es repeteix.

(<https://www.naciodigital.cat/noticia/191117/llibertat/tres/joves/empresonats/protestes/contra/sentencia?rlc=p1>) Està acusat de desordres públics, atemptat contra l'autoritat i un delictes de lesions i el jutjat d'instrucció número 2 de Girona va empresonar-lo provisionalment considerant que si el jove quedava en llibertat, hi hauria risc de fuga i de reiteració delictiva. El titular del jutjat creia que l'arrelament acreditat pel jove al seu municipi era insuficient i argumentava que les hipotètiques penes de presó que podien derivar d'un futur judici motivarien una fuga. En aquest cas, tenen especial rellevància les consideracions de "líder" i "capitost" amb què el jutjat qualifica el jove. Un lideratge que, segons el jutge, podria tornar a exercir en mobilitzacions i faria possible que "terceres persones" l'ajudessin a fugir en cas de ser posat en llibertat.

A diferència del jutjat d'instrucció, l'Audiència de Girona considera demostrat l'arrelament i no veu raonable la reiteració delictiva

Els arguments del jutjat d'instrucció queden desmuntats per l'Audiència de Girona, que considera que el risc de fuga no pot ser valorat per la por a haver de complir una hipotètica i futura condemna. A més, l'Audiència sí que considera demostrat l'arrelament. Veu acreditat que el jove viu amb la seva mare, té una activitat laboral "continuada", i participa en entitats socials de Llagostera. "Ni podem exigir-li un arrelament més gran que el que és comú en la població de la seva edat", afirma el jutge. Sobre la possible reiteració delictiva, l'Audiència defuig les tesis del jutjat d'instrucció basades en el suposat lideratge del jove i defensa que no es pot sustentar "raonablement" que incorri en actes delictius com dels què se l'acusa. Al contrari, el magistrat considera que la seva detenció el "dissuadirà" de participar en qualsevol fet delictiu. El Pau va sortir de la presó el 15 de novembre, 26 dies després d'haver-hi entrat.

V?deo: <https://www.youtube.com/watch?v=XzpkkWOME5A>

Decisions jurídiques amb base "política"

L'advocada de Solé, Anaïs Franquesa, defensa que les decisions dels jutjats d'instrucció per decretar presó provisional tenen com a objectiu enviar un missatge "contundent" a la població, basant-se en criteris més "polítics" que jurídics. "Es basa en qüestions d'alarma social que fa anys que no estan previstes per la llei", apunta.

Manuel Mir és l'advocat defensor del Pau, que apunta l'origen d'aquestes decisions en el paper de la Fiscalia. "El jutge d'instrucció s'ha deixat portar pel ministeri fiscal", argumenta. En el cas de Llach, el seu advocat Benet Salellas denuncia que els jutjats han treballat amb el dret penal com a "mesura de seguretat". Tot plegat, fruit d'una "arbitrarietat jurídica" que castiga amb presó provisional delictes de desordres públics. "La idea de proporcionalitat s'ha esfumat", defensa.

El precedent més immediat d'empresonaments provisionals per delictes d'ordre públic es remunta al 2012, després de la vaga general del 29 de març. Aleshores van ser sis els detinguts a qui es va aplicar aquesta mesura cautelar. "Alguns dels jutjats d'instrucció que han dictat empresonaments ara, són els mateixos que ho van fer aleshores", conclou Franquesa.

